

INFOLEHES:

- SUVEST SÜGISSESSE
- ÜHINGU JUHID KOOLITUSEL
- JÕHVI VAEGKUUJATE ÜHINGU TEGEMISTEST
- RINGREIS HISPAANIAS
- KÕKU SUVEPÄEVAD SAAREMAAL
- SAAREMAA VAEGKUUJATE ÜHING 10
- SUITSUANDURITE SAAMISEST
- KUULMISPROBLEEMID PÄEVAKORRAL
- KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

SUVEST SÜGISSESSE

Hoolimata majandussurutisest(MaSu), oleme vähemalt aasta esimese poole püsima jäänud.

Pidime EVL 2009. aasta eelarvesse plaanitud kulutusi seega ka tegevust, vähendama ca 30 %. See on ka põhjuseks, miks infoleht AURIS nii harva ilmub! Pikk suvi väga paljude huvitavate üritustega on peagi möödas. Heameel on nendest ühingutest, kus suvel korraldati ekskursioone, kokkutulekuid ja muid huvitavaid kohtumisi. Eriti aktiivsed on olnud Jõhvi vaegkuuljad Hilja Makara juhtimisel. Väga kasulikud on olnud ühingute liikmete ühised kohtumisüritused. Külliki Bode eestvedamisel korraldati 30.juunist kuni 12.juulini teiste maade kultuuri tutvustav reis Hispaaniasse, osalejatest üle poole olid vaegkuuljad. Reisikulud tuli igal ühel endal kanda. Kultuuri- ja spordiprogrammi raames viidi ellu KõKu suvine õppelaager 7-9 augustil Saaremaal. Peale HMN poolt rahastatud projektide jätkati tööd ka Kodaniku Ühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) toel käivitunud projektiga " Eesti vaegkuuljate katusorganisatsiooni eestkoste võimekuse tõstmine" Sellega sai lähemat tutvutud EVL organisatsioonide juhtide koolitusel Otepääl. Selle projektiga jätkame tööd ka 2010.aastal. Hea meel ,et projekti kirjutamisel ja elluviimisel on appi tulnud kogemustega projektikirjutajad Anne Tang ja Pear Tang. Kindlasti tahame jätkata koostööd Soome Kuulmisliiduga ja Rootsi Vaegkuuljate Liiduga (HRF)

Aktuaalsed on Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud EVL projekt „Vaegkuuljate sotsiaalsete oskuste arendamine tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks” ning MTÜ THINK Eesti projekt "Puudega inimeste aktiveerimine e-õppe teel" Nende eestvedajaks on Külliki Bode, kes on mitme kuu jooksul teinud Eestile tiiru peale, nii

projekte tutvustades kui ka nõustajaid värvates. Kahe projekti koostöös loodame suurendada mõlema eesmärgi kandepinda ja võimendada sõnumite kõlajõudu.

Vaegkuuljaile on endiselt vajalikud kuulmisabi Teabepäevad. Fimade Silmalaegas ja Terviseabi OÜ müügiesindajad on käinud kuulmisabivahendeid, milliseid kuulumiskeskustes pole saadaval, vaegkuuljate ühingutes tutvustamas. Ootame ka neid käesoleva aasta kuulumisnädalal läbiviidavatele üritustele. Eriti kuum teema on olnud kurtidele ja vaegkuuljatele mõeldud suitsuandurite riigipoolne hüvitamine. 9. oktoobril toimub Tallinnas eri ametkondade vaheline nõupidamine, millest loodame saada kasulikke infot.

Alanud on kooliaasta ja ka meie ühingutes on algamas sügishooaja üritused.

Kui EVL eelarve võimaldab, siis saame ehk kokku ka novembrisse plaanitud üldkogul.

Kindlasti toimuvad detsembris puuetega inimeste päevale pühendatud üritused.

Tahaksin käesoleva infolehe kaudu t ä n a d a vaegkuuljate organisatsioonide juhte ja juhatuse liikmeid, Puuetega Inimeste Kodade juhte ja juhatuse liikmeid, kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajaid ja kõiki hea tahtega inimesi, kes on andnud endast parima vaegkuuljate olukorra parandamiseks ja tegevuse edendamiseks.

Andrus Helenurm /EVL
Juhatuse esimees/

ÜHINGUTE JUHID KOOLITUSEL

On saanud meeldivaks traditsiooniks vähemalt kord aastas viia läbi õppe-seminar ühingute juhtidele. Käesoleval aastal, 5 - 6 juunil oldi koos Marguse Puhkekeskuses, Otepääl. Oma töökogemusi oli jagama tulnud paljudele tuttav Stig Björklund Värmlandi Vaegkuuljate ühingust

(Rootsist) ja Soome Kuulmisliidu juhatuse liige Outi Mäkelä. Mõlemad esinesid ka ettekannetega. Nii Soomes, kui ka Rootsisis on vaegkuuljate ühingu liikmete koguarv riigi elanikega arvuga võrreldes ca kolm korda suurem kui Eestis! Mida arvukam on liikmeskond, seda tegusam on ka organisatsioon. Paljudes ühingutes liikmeskond vananeb ja noored ei ole huvitatud üritustest osa võtma. Outi Mäkelä lubas taaslustada Soome KL ja EVL vahelise koostöö. Õppeseminari üheks kesksemaks temaks oli "Eesti vaegkuuljate katusorganisatsiooni eestkoste võimekuse tõstmine" Projektijuhid Anne ja Pear Tang

analüüsisid ankeetküsitluste tulemusi. Selleks, et kuulmispuudega inimesed saaksid vajaliku kuulmisabi ja tahaksid tulla ühingu liikmeks, on veel palju tööd ära teha. Vaegkuuljate Liidu juht

Andrus Helenurm ja maakondlike ühingute juhid rääkisid organisatsioonide tegevusest riigi praeguse majanduslanguse tingimustes.

Ümarlauas arutati kuulmisabivahendite ja kuulmisteenuste kättesaadavust. Pensionieas vaegkuuljad peavad kuuldeaparadi saamiseks ootama 10-18 kuud! Olukorra parandamiseks otsustati koostada "Pöördumine" EV Sotsiaalministeeriumi poole. Vajalikke nõuandeid edukaks projektitööks jagas Uno Taimla. Toimub ju meie organisatsioonide rahastamine valdavalt projektide alusel. Vajalikkude infot raamatupidamise-, töölepingute ning puuetega inimesi puudutavate seaduste muudatustest ja täiendustest andis Külliki Bode. Arvutite ja interneti kasutamise võimalustest jagasid infot Allar Viik ja Enn Kiiler.

Õppeseminari kulminatsiooniks kujunes osavõtt Eesti Lipu 125 aastapäeva üritusest Otepääl Linnamäel. Kohal oli ka Vabariigi president.

Laulukoorid esitasid isamaalisi laule. Unustamatu oli vaatepilt, kui üle väljaku lehvis ca 1000 sinimustvalget lippu!

4. septembril olid ühingute esindajad kogunenud Tallinna, et osaleda „Eestkostevalguse koolitusel”. Mahuka ettekandega esines lektor Urmo Kübar MTÜ Sihtasutuste Liidust.

„Vaegkuuljate ümarlauas” käsitles Meelis Joost Universaalse disaini võimalikke rakendusi. Uno Taimla käsitles kuulmisabivahendite kättesaadavust ning kallite kuulmisabivahendite riiklikku doteerimist ja tutvustas vabariikliku kuulmisnädala läbiviimist.

Uno Taimla /EVL Juhatuse liige/

JÕHVI VAEGKUULJATE ÜHINGU TEGEMISTEST

Vaatamata suvevaheajale, korraldas Jõhvi Vaegkuuljate Ühing suviseid plaanijärgseid ühisväljasõite. Tänavuste ürituste plaani tuli veidi kärpida, kuna toetussummad olid oodatust väiksemad. Meie liikmeskond külastas suvehakul pojengidest, roosidest õitsvat Tartu Ülikooli botaanikaeda, tutvusime Tartu linnaga, tagasiteel peatusime Vaikla

puhkekeskuses. Juuli alguses toimunud väljasõidu eesmärgiks oli teabepäev Karepa ravimtaimede aias. Aia perenaine, Katrin, tutvustas meid aias kasvavate taimede kasvutingimustega ja rääkis nende raviomadustest, puhkasime jalga ja jõime ravimteesid õdusas galeriis. Meil oli võimalus osta kaasa nii ravimtaimi kui ka mitmesuguseid ravimteesid ja salve. Tagasiteel külastasime Toolse ja Puritse kindlust, Kunda tsemendimuuseumi. Kuna sõidud toimusid giidide juhendamisel, siis huviga kuulasime

läbisõidetud kohtade tutvustusi nende ajaloo ja looduse kohta. Augustis külastasime Rookoja Auris 2-3(69-70)

aiandustalu, milline asus Harjumaal Karla külas, kus võisime imetleda suurt elulõngade aeda ja nautida rooside ilu.

Meie liikmed osalesid Jõhvi Pensionäride Ühenduse poolt korraldatud väljasõidul Lohusuu kalalaadale, kus oli võimalik saada head ja paremat eestimaist toodangut. Kuulasime ja

vaatasime erinevate isetegevuskollektiivide esinemisi ja ansambel „Meie mees“ kontserti. Toimus parima uhhaa keetmise konkurss kokkadele. Hindamiskomisjoni üheks liikmeks oli Jõhvi VÜ esinaine, Hilja Makara. Igal komisjoni liikmel tuli kirjeldada kõigi 6 uhhaa sisu, maitset jne. Lõplik hindamine oli salajane. Parima uhhaa keetja sai autasu. Ka hindamiskomisjoni liikmeid peeti meeles. Toreda maahõngulise elamuse saime „Jäneda talupäevadel“ osalemisega. Augustis võtsime Jõhvis vastu Järvamaa vaegkuuljaid. Giidi vahendusel tutvustati külalistele Toila pargi vaatamisväärsusi. Heaks uudiseks on see, et septembris alustas seltsimajas (Kooli 2) tööd Jõhvi Eakate Päevakeskus. Seal on võimalik läbi viia mitmesuguseid üritusi, kuulata loenguid, kasutada arvutit, võtta osa huvialaringide tööst. Edaspidi on kavas avada ka massaažikabinet. Kindlasti hakkavad päevakeskuses käima ka vaegkuuljad. Päevakeskuse perenaiseks on määratud väsimatu Hilja Makara, kellele on omistatud tiitel „Maakonna memm“ ja kes on ka saadikukandidaat eelolevatel kohalike omavalitsuste valimistel Jõhvis.

Mall Enok /Juhatuses liige/

Soovime teistele vaegkuuljate ühingutele kordaminekuid planeeritud tegevustes.

RINGREIS HISPAANIAS

30.juulist kuni 12.juulini oli grupp vaegkuuljaid masust hoolimata Euroopat avastamas. Reisi tellisime Perereisidelt, kes on muuhulgas Eesti Kurtide Liidule juba aastaid hea koostööpartner olnud.

Reisiseltskond sai kokku Tallinna sadamas, kust suundusime Rootsimaale poole. Rootsis pikemalt ei peatunud, sõit läks kohe Taani poole. Õhtuks jõudsimme Kopenhaagenisse, kus tegime väikese linnaekskursiooni, nägime kuningalossi, Merineitsit ja kaunist kesklinna. Ööbisime Kopenhaageni lähedal hostelis.

Järgmisel päeval läks sõit edasi läbi Saksamaa, Hollandi ja Belgia Prantsusmaale. Jala saime maha panna esimeses kahes nimetatud riigis, Belgiat nägime vaid bussiaknast. Õhtul olime Pariisis, kuhu jääme peatuma kaheks ööks. Pariis lummas meid oma kaootilise liikluse, värvikireva rahva ning mõistagi Eiffeli, Notre Dame ja Seine jõega. Tegime ekskursionii parfuumimuseumis, kus soovijad said osta kaasa originaalseid Prantsuse parfüüme. Esimest korda saime näha pikanäpumehe katsetusi!

Viiendal päeval sõitsime Hispaania poole, õhtul saime end kosutada Biarritzi rannas, Atlandi ookeanis. Järgmisel päeval olime Madridis. Päev oli üsna kuum, kuid katsusime vastu pidada ja nägime ära kuningalossi ning Prado muuseumi. Ööbisime Toledo hotellis, mis oli kogu reisi luksuslikum öömaja. Toledos pidasime ka Mardi juubelit.

Toledo jättis meile vägeva mulje, linn paiknes mägedes ning mere ääres. Järgnes Püha Graali linn Valencia, mis kütkestas oma kitsaste tänavatega. Õhtul jõudsimme Costa Brava kuurortlinna Calellasse, millest sai meie peatuspaik koguni kolmeks ööks. Järgmisel päeval reisiseltskond lihtsalt puhkas, külastades Calella kauplusi ja logeledes rannas. Paraku oli just sel päeval päike eriti kitsi, eriti palju

pruunimaks me ei saanud. Küll aga oli Calella rannas mõnus teraline liiv ja vägevad lained. Olen kindel, et kõik inimesed meie grupist tahaksid tagasi minna just Calellasse- see linn lihtsalt pani kõiki endasse armuma ☺

Üheksandal päeval viidi meid Barcelonasse-Gaudi linna. Kogu linna arhitektuur oli lihtsalt müstiline, eelkõige muidugi Sagrada Familia kirik. Seda peab lihtsalt oma silmaga nägema, et kirjeldada saadud elamust. Kirikus varastati Rainisel taskust rahakott! Õhtu veetsime Ramblal, mis on kuulus tänavakunstnike ja miimide arvukuse poolest. Katsusime ka „rambleerida“, st ülbe kõnnakuga mööda tänavat patseerida, kuid see ei õnnestunud eriti- rahvast oli liiga palju.

Järgmisel päeval lubati veel veidi Calella ilu nautida, enne ärasõitu saime aga üllatuse osaliseks- just meie tänavat läbis Tour de France. Paljud meist said mälestuseks rattasõidu meeneid. Hiljem uurisime välja- eestlasi seal ei sõitnud, küll aga vuhises meist mööda Lance Armstrong isiklikult.

Hakkaski meie buss tagasi kodu poole veerema. Viimaseks elamuseks jäi meile krokodillifarmi külastamine Prantsusmaal, selle juures tegime ka grupildi. Järgnesid Saksamaa, Poola, Leedu ja Läti ning oligi meie 13 puhkusepäeva läbi. Kogu selle aja aitas seltskonnal tuju üleval hoida meie vahva giid Enriko, kes jutustas huvitavaid lugusid kohalikust kultuurist. Enriko õppis kiiresti ära, kuidas vaegkuuljatega suhelda ning sai meiega suurepäraselt hakkama. Tänu tõlgi Eda „viiplemisele“ jõudis Enriko jutt kenasti ka nendeni, kes seda oma kõrvaga ei kuulnud. Suured tänud kõikidele, kes reisi kenasti vastu pidasid! Loodetavasti kohtume taas järgmistel aastatel uutel avastusretkedel.

Külliki Bode

KÕKU EHK KULTUURI JA SPORDIKLUBI SUVEPÄEVAD SAAREMAAL

7.-9.augustini toimusid Saaremaal Karujärve ääres Kase puhkemajas Kõku Klubi suvepäevad. Asukoht oli valitud silmas pidades arvukaid sportimisvõimalusi, meie käsutuses oli terve spordiväljak. Ilmataat pidas kenasti lepingust kinni, päevad olid päikeselised ja soojad. Osalejaid oli kohal kõigi aegade rekordarv- 56 inimest, sealhulgas ka neli sõpra teiselt poolt Soome lahte.

Esimesel päeval toimus traditsiooniline lipuheiskamine, osalejate majutamine ning (taas)tutvumine. Teisel päeval peale suurt tutvumismängu algasid spordivõistlused. Lastele kuulutati välja joonistusvõistlus. Kohtunik Raivo valvsa silma all peeti maha noolemängu turniir nii täiskasvanutele kui ka lastele. Järgnes võrkpallilahing, milles osales neli võistkonda, kohtunikuameti võttis enda peale Janek. Et peale lõunasööki pole kiired liigutused soovituslikud, sunniti laagerdajaid pabereid rebima. Kõige pikema paberi võistlus pakkus pinget üllatavalt paljudele. Veidi puhanud, algas kohtunik Viljari abil jalgpallivõistlus. Platsil käis taas neli võistkonda, ülejäänud said kõvasti kaasa elada. Peale pingelisi võistlusi saime end Karujärve mõnuses vees kosutada. Enne õhtusööki ragistati ajusid viktoriiniga, mille koostajateks olid Ülle ja Kaia.

Peale õhtusööki esitles Kõku tantsutrupp originaalset line-tantsu eeskava, mille panid kokku Kaia, Janek, Reino ja Külliki. Line tantsu õpetati ka teistele huvilistele.

Auhindade jagamistseremoonial said väikesed meened:

Parim paberirebija Hedvig. **Parimad joonistajad** Kerli, Madis ja Triinu- Eliise. **Parimad väikesed nooleviskajad** Kerli, Kristjan ja Hans. **Parimad suured** Auris 2-3(69-70)

nooleviskajad Reino, Katrin ja Merle. **Parim võrkpallivõistkond** Vambola, Madis, Erki, Taivo, Katariina ja Raivo. **Parim jalgpallivõistkond** Joonas, Madis, Hans, Erki, Vambola, Veiko ja Andri. **Parimad nuputajad** Hedvig, Merle, Kristjan, Kaie, Janek ja Viljar.

Kolmandal päeval tõmbasime lipu mastist alla ning suundusime Saaremaa kultuurilisele ekskursioonile. Giidide Eda ja Kalvi juhendamisel uudistasime Suure Tõllu ja Pireti kujusid, kaesime imekaunist Panga panka ning Angla tuulikuid. Tagasiteel Kuivastusse külastasime Kuressaare lossi ja Kaali kraatrit.

Kõku selleaastased suvepäevad õnnestusid paremini kui kunagi varem. Osalised on muutunud aktiivsemaks, väärtustatakse sportimist, perekondlikku osavõttu ning

ühtekuuluvust. Rohkem on sallivust vaegkuuljate, kurtide ja kuuljate vahel, hinnatakse üksteise kogemusi ning ollakse valmis panustama oma aega ja ressursi teiste abistamiseks.

Külliki Bode

SAAREMAA VAEGKUULJATE ÜHING 10

Inimesi, kes ei kuule või kuulevad halvasti, on Saaremaal olnud juba sajandeid! Saarel on tegutsenud ka Kurtide Kool, milline asutati 1893. aastal. Kurdid moodustasid oma ühenduse Saaremaal enam kui 80 aastat tagasi.

Peale EVKÜ moodustamist 1993. aastal, hakkas Heldur Kukk, kes oli kurtidele viipekeele tõlgiks Saaremaal, kutsuma Kurtide Ühingu üritustele ka kuulmispuudega inimesi. Info sai edastatud viipe- ja kõnekeeles. Tekkis rühm vaegkuuljad, kes olid EVKÜ liikmed ja käisid koos Saaremaa Kurtide Ühingu juures. Peagi sai selgeks, et kurtidel on üritustel oma temaatika, vaegkuuljad aga vajavad teavet kuulmisabivahendite ja teenuste kohta. Saaremaal oli siis juba mitukümmend kuuldeaparaadi kasutajat. Igal aastal lisandus neid juurde. Üheks tubliks aktivistikks oli Eda Põld, kes oli omandanud eripedagoogilise kõrghariduse ja viipekeele tõlgi kutse.

Märkimist väärib veel asjaolu, et 1995. aastal oli planeeritud Saaremaal läbi viia rahvusvaheline noorte vaegkuuljate suvelaager, mille ettevalmistustöödest võtsid osa ka Soome Kuulmishoolde Liit. Osavõtjate vähesuse tõttu jäi suvelaager ära.

Kuulmisrehabilitatsioonikeskuse spetsialistid Tallinnast hakkasid peale 1995-ndat aastat käima ka Saaremaal, et anda vähemalt kord aastas kuulmisabi kohapeal. Koos Vaegkuuljate Ühinguga sai läbi viidud teabepäevi ja koolitusi.

Suhtlemine ja kirjavahetus EVKÜ-ga toimus sellel perioodil Fax- i abil. Rahalisi vahendeid sai taotletud Kuressaare Linnavalitsuselt ja ka Saaremaa Puuetega Inimeste Kojalt. Ka EVKÜ püüdis võimalust mööda toetada Saaremaa vaegkuuljate tegevust. Loengutega esinesid Saare Maavalitsuse- ja Kuressaare linna sotsiaaltöötajad. Igal suuremal üritusel oli kohal ka Uno Taimla. 1998. aastal hakati koostama ühingu uut põhikirja ja tegevuskava. 31. augustil 1999. aastal toimunud Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu üldkoosolekul arutati läbi Heldur Kuke, Eda Põllu ja Helfi Sooniku poolt sõlmitud Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu asutamisleping, kinnitati uus põhikiri ja valiti juhatus koosseisus: Heldur Kukk, Eda Põld ja Endel Aksalu. 18.

oktoobril registreeriti SVÜ MTÜ registrisse. Ühingu tegevus muutus aktiivsemaks. Suurenes liikmete arv. Ajalehes „Meie Maa” ilmus artikleid Saaremaa vaegkuuljate tegemistest. SVÜ arendustegevus kandis üldnimetust „Kas kuuled?” Tegevuse teostamiseks koostati projekte, millised rahastati EPI Fondi kaudu. Pärast Heldur Kuke surma (2004. a.), hakkas SVÜ Juhatus töö juhtima Eda Põld. Täiendati ka juhatus koosseisu. Koos käiakse Saaremaa Puuetega Inimeste Kojas (Pikk 39) Peale loengute viiakse läbi ka kuulmisabi teabeüritusi. Aktiivselt võetakse osa ekskursioonidest. Suvel on läbiviidud „lestapidusid“. Osavõturohked ja meeolukad on olnud jõuluüritused. Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu hakati esimesena osutama kuulmisabiteenust ja nõustamist kui sotsiaalteenust. See on oluliselt aidanud parandada vaegkuuljate toimetulekut. Meelsasti astutakse ühingu liikmeks. Käesolevaks on liikmeid üle seitsmekümne. See kõik on saavutatud EDA ja tema tublide abiliste **tänuväärsele tööle!** Käesoleva aasta veebruaris pälvis Eda PÕLD väärika tunnustuse: temale omistati **Saare Maavalitsuse Teeneteplaat.**

22. augustil oli Saaremaa Puuetega Inimeste majja kogunenud arvukalt vaegkuuljaid ja külalisi, et tähistada Saaremaa Vaegkuuljate Ühingu tegevuse 10. aastapäeva.

Õnnitlusi ja Tänu jagasid Vaegkuuljate Liidu esimees Andrus Helenurm, Saare Maavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Inna Kask, Kuressaare abilinnapea Juhan Nemvalts, Saaremaa Puuetega Inimeste Koja esindaja Veronika Allas jt.

TÄNU tehtu eest ja HÄID TEGUSID ka järgnevatel aastakümnetel!

SUITSUANDURITE SAAMISEST JA NENDE KOMPENSEERIMISEST

Käesolevaga anname teada, mis on käesoleva ajani saanud kurtidele ja vaegkuuljatele mõeldud erisuitsuandurite kompenseerimisest ja nende kasutusele võtust.

Vaatamata taotlustele, ei kooskõlastanud Rahandusministeerium häiresüsteemide, so kurtidele ja vaegkuuljatele mõeldud erisuitsuandurite riigipoolse hüvitamise määra suurendamist ja jäi kehtima endiselt 50 % riigi osalus.

Sotsiaalministeerium leidis siiski rahalisi vahendeid, et hüvitada nendele kurtidele ja vaegkuuljatele erisuitsuandurite komplekti 90 % maksumus, kes olid ennast eelnevalt registreerinud omavalitsustes. Seega tasutakse MTÜ Jumalalaegas ega sõlmitud lepingu alusel ühe komplekti täishinnast 3400 kr 90 % ehk 3060 krooni. Isiku omaosalus on seega 340.- krooni. Kui ilmneb, et sügava kuulmislangusega inimesel tekib raskusi tuleohutusseadme omaosaluse (340 kr) tasumisega, siis on võimalus pöörduda kohaliku omavalitsusüksuse poole täiendava sotsiaaltoetuse saamiseks.

Vastavalt sotsiaalministri 14. detsembri 2000. a määrusele nr 79, võib kohalik ekspertkomisjon oma otsusega vähendada abivahendi omaosalust 5 protsendini abivahendi kogumaksumusest. Abivahendi omaosaluse vähendamisel lähtub ekspertkomisjon otsuse tegemisel taotleja ja tema perekonna majanduslikest võimalustest. Need isikud, kes ei olnud omavalitsustes eelnevalt end registreerinud erisuitsuandurite saamiseks, peaksid toote soetama 50% isikuosalusega so 1700.- kr. Ka neil jääb sama võimalus pöörduda KOV-ide poole toetuse saamiseks, kuid tuleb arvestada tõsiasjaga, et kohalike omavalituste selle aasta toetussummad on piiratud.

Erisuitsuanduri komplekti saamiseks tuleks juhinduda järgnevalt:

soodushinnaga suitsuanduri ostmisel peab isikul olema kindlasti isikliku abivahendi kaart. Seda Auris 2-3(69-70)

saab taotleda arstitõendi alusel elukohajärgsest sotsiaalhoolekande osakonnast.

Lähetage firmale MTÜ Jumalalaegas oma andmed: nimi ja perekonnanimi, isikukood, isikliku abivahendi kaardi nr, elukoha aadress. Neid andmeid saab saata aadressile: Tallinn 101123 Pühavaimu tn 4 või e-postiga janar@laegas.ee Faksiga, tel nr 609 6611; sms-ga nr 53 838 129

Võib loota, et paari-kolme nädala jooksul saabub teie postkontorisse postipakk, milles on suitsuanduri komplekt kasutusjuhendiga ja arve.

Arve tasumiseks on aega 18 päeva.

Omaosalustasu osaliseks kompenseerimiseks võib esitada maksukviitungi omavalitsusele.

Infoks võib lisada, et Tartu linna elanike registrisse kuuluva kuulmispuudega inimese erisuitsuanduri kuluks on otsustatud linnavalitsuse poolt 170.- krooni. Mõned omavalitsused on leidnud võimaluse hüvitada erisuitsuandurite kogumaksumus. Ka Soomes saavad kurdid ja vaegkuuljad neile vajaliku suitsuanduri tasuta.

Need, kes on juba soetanud erisuitsuanduri komplekti, ei ole paigaldamisega probleeme tekkinud. Juhendit täites saadakse ise hakkama.

Ka Tervise ABI OÜ pakub firma Lynz erisuitsuanduri komplekte maksumusega 4720 – 8600 krooni. Süsteemi on võimalik ühendada ka helivõimendi-, lapsealarmi-, uksekella- ja telefonihelina saatja. Täpsemat infot nende kasutamise ja hüvitamise kohta saab firma müügiesindajalt Diana Leguss`ilt tel. 56451045 või kodulehelt www.terviseabi.ee

9. septembril korraldab Päästeamet Tallinnas, Toompuiestee 10, INFOPÄEVA, kuhu on kutsutud esindajad Sotsiaalministeeriumist, Siseministeeriumist, maavalitsuste sotsiaalhoolekande osakondadest, puuetega inimeste kodadest, kurtide ja vaegkuuljate liitudest ning piirkondlikest päästeasutustest. MTÜ Jumalalaegas ja OÜ Vallin Baltic esindajad tutvustavad erisuitsuandurite kasutamist ja ka paigaldamist. Infopäeval antakse Päästeameti poolt üle igale maakondlikule Puuetega Inimeste Kojale õppeotstarbeks üle erisuitsuanduri komplekt, mis võimaldab antud piirkonna soovijatel sellega lähemalt tutvuda. Loodame, et sellelt ürituselt saame veel vajalikku lisainformatsiooni.

Päästeametist on teatatud, et neid kurte ja vaegkuuljaid, kes pole veel oma eluruumidesse suitsuandureid paigaldanud, trahvima ei hakata!

Uno Taimla

KUULMISPROBLEEMID ENDISELT PÄEVAKORRAL

Kuigi oleme vaegkuuljate ühingutega igal aastal läbiviinud kuulmisabi teabepäevi, abivahendite kasutamise õppusi ja „Kuulmisnädala“ üritusi, on kuulmisprobleemid ikka endiselt aktuaalsed. Oleme teinud koolitust inimestele, kes maakondlikes ühingutes osutavad esmakuulmisabi teenuseid. Käesoleval aastal toimus täiendkoolitus esmakuulmisteenuste

osutajaile SA TÜ Kliinikumi Kuulmiskeskuses, kus kõrvarstid ja kuulmisala spetsialistid jagasid kasulikke nõuandeid. Osaledes vabariiklikus „Tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni“ töös, kogen järjest suurenevat abivahendite nõudlust, sealhulgas ka kuulmisabivahendite osas. Riiklik toetus abivahenditele on kahjuks ebapiisav. Lisakulutusi abivahendite eelarves tekitasid kurtidele ja vaegkuuljate mõeldud suitsuandurite ja implantaadi kõneprotsessorite hüvitamine. Käesoleval aastal on tekkinud pingelisem olukord kuuldeaparaatide saamisel Tartus ja Tartu maakonnas, Tallinnas, Harjumaal, Lääne Virumaal, Viljandimaal jt. Nendes piirkondades peavad pensionärid vajalikku kuuldeaparaati ootama 10- 18 kuud! Lapsed ja tööealised kuulmispuudega inimesed saavad abivahendi esmajärjekorras. Kuulmislangusega inimestest ca 30 % on tööealised. Töötuks jäänud vaegkuuljad püüavad nüüd enam rõhku panna „kvaliteetsemale kuulmisele“ ja taotlevaid paremaid aga samaselt kallimaid aparate. Inimeste eluea pikenedes, suureneb märgatavalt kuulmisvaegusega inimeste arv. Üha enam lisandub juurde ka noori, kes vajavad kuuldeaparaate. Ka inimeste informeeritus ja

teadlikkus on kuulmisabi osas on kasvanud. Üldkasutatavates hoonetes: teatrisaalides, konverentsi-, koosolekuruumides on kuuldeaparaati kasutatavatel vaegkuuljatel kuulamine ja ettekandest arusaamine endiselt raskendatud. Arvesse võttes projekti „Eesti vaegkuuljate organisatsioonide võimekuse tõstmise“ suuniseid, otsustas EVL Juhatus läbi viia ka käesoleval aastal **kuulmisnädala 12 – 19 oktoobril**. Avaüritusena toimub 9. oktoobril Tallinnas „Eestkoste projekti“ raames koolitus, millest on kutsutud osa võtma ka vaegkuuljate ühingute kuulmisnõustajad ja kuulmiskeskuste spetsialistid. Kesksemaks teemaks on kuulmisabivahendite kättesaadavus ja esmakuulmisteenuste osutamisest sotsiaalteenusena. Ühingute juhid ja juhatuse liikmed peaksid välja selgitama probleemsemad olukorrad oma maakonnas, linnas ja pakkuma välja lahendusi, millised aitaksid kaasa kuulmispuudega inimeste tõrjutuse vähendamisele ja võrdväärsema olukorra tagamisele kuuljate ühiskonnas. Sageli suunatakse probleemid lahendamiseks ja abi saamiseks kohaliku omavalitsusele. Ees on kohalike omavalitsuste valimised. Vaegkuuljate ühingutes septembris-oktoobris läbiviidavate üritustele tuleks kutsuda saadikukandidaadid, kes peaksid oma valimislubadustesse panema ka kuulmispuudega inimeste toimetuleku parandamise. Selleks peavad vaegkuuljad ka ise julgelt välja astuma!

Uno Taimla

KUULMISABI JA KUULMISTEENUSTE SAAJAILE

- **Kuulmisrehabilitatsioonikeskus** Tallinn, Lembitu tn 10b, tel 6 454 046, E-R 9-15.
 - **AS Ida-Tallinna Keskaigla kõrva-, nina- ja kurguhaiguste osakond** Tallinn, Ravi tn 18, tel. 6207916, 6207061.
 - **SA TÜ Kliinikumi kõrvakliiniku kuulmise ja kõnestamise osakond** Tartu Puusepa 1a tel. 7319100.
 - **AS Tondi Elektroonika kauplus** Tallinn, Pärnu mnt 142, tel 6115 616 E-R 9-13.30
 - **Eesti Vaegkuuljate Liit** Tallinn, Toompuiestee 10, tel. 6 616 394
- Vastuvõtu päevad teisipäev ja neljapäev info telefonil 6 616 394.**

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel 6 616 394
Toompuiestee 10, 10137 Tallinn

E-post: vaegkuuljad@hot.ee,
Kodulehekül: <http://www.vaegkuuljad.ee>

Uno Taimla, Enn Kiiler